

ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักพรหมวิหาร 4
ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด*
PEOPLE'S ATTITUDES TOWARDS MANAGEMENT ACCORDING TO THE FOUR
SUBLIME STATES OF MIND OF SANCHAT SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE
ORGANIZATION, CHANGHAN DISTRICT, ROI ET PROVINCE

พระนัฐณพล โขสธมโม (ขาวหนู)¹, พระครูกิตติวรารท²
Phra Natthanapol Kosathammo (Khawnoo)¹, Phrakrukittiwathorn²
มหาวิทยาลัยมามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด^{1,2}
Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus, Thailand.^{1,2}
Email : khawnoo_nongpraman@yahoo.co.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักพรหมวิหาร 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด 2) เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักพรหมวิหาร 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามหมู่บ้าน และ 3) เพื่อข้อเสนอแนะทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักพรหมวิหาร 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 346 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเอฟ การวิเคราะห์ความแปรปรวน และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักพรหมวิหาร 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับมาก ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน ความพึงพอใจในระดับมาก 2) เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักพรหมวิหาร 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามหมู่บ้าน ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและในรายด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) เพื่อข้อเสนอแนะทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักพรหมวิหาร 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า เพื่อเสนอแนะแนวทาง การวางแผนบริหารจัดการ การปฏิบัติต่อผู้มาติดต่อ คอยแนะนำผู้มาให้บริการด้วยความเอาใจใส่ต่อประชาชน

คำสำคัญ : 1. ทัศนคติ 2. การบริหารจัดการ 3. หลักพรหมวิหาร 4 4. องค์การบริหารส่วนตำบล

ABSTRACT

The objectives of the research were 1) to study the level of People's attitudes towards management according to the four Sublime States of mind of Sanchat Subdistrict Administrative Organization, Changan District, Roi Et province. It is at a high level, both overall and individually, satisfaction is at a high level. 2) To compare People's attitudes towards management according to the four Sublime States of mind of Sanchat Subdistrict Administrative Organization, Changan District, Roi Et province. classified by village 3) To suggest People's attitudes towards management according to the four Sublime States of mind of Sanchat Subdistrict Administrative Organization, Changan District, Roi Et province. The sample group is the sample group, which is Saenchat Subdistrict Administrative Organization, Changan District, Roi Et Province. A total of 9 villages were divided into administrative areas, with a random sample of 346 people. The data collection tool used a 5-level estimation scale questionnaire, the statistics used in the research, including frequency, percentage, mean, standard deviation, F-test, variance analysis, and comparison of differences between means.

The results showed that: 1) The level of People's attitudes towards management according to the four Sublime States of mind of Sanchat Subdistrict Administrative Organization, Changan District, Roi et province. It is at a high level, both overall and in each aspect. This may be because the Saenchat Subdistrict Administrative Organization has performed its operations based on the four Brahma Viharas, namely Metta, Kura, Mutita, and Upekkha, thus helping people in the area to be treated well. and satisfaction until the attitude is at a high level. 2) To compare People's attitudes towards management according to the four Sublime States of mind of Sanchat Subdistrict Administrative Organization, Changan District, Roi et province. classified by village, it was found that people living in different villages. The attitude of the people towards the management according to the Four Sublime States of Mind of Saenchart Sub-district Administration Organization, Changan District, Roi Et Province, differed both overall and in each aspect, statistically significant at the level of 0.05. 3) To suggest People's attitudes towards management according to the four Sublime States of mind of Sanchat Sub-district Administrative Organization, Changan District, Roi et province. found that to suggest guidelines Management Planning Treatment of visitors to guide visitors with care to the public.

Keywords : 1. Attitude 2. Management 3. The Four Sublime States of Mind 4. Sub-district Administrative Organization

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ประเทศไทยมีความเจริญก้าวหน้าในหลายด้าน ทั้งด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รวมไปถึงคุณค่าการใช้ประโยชน์ทางทรัพยากรทางการศึกษา และคุณภาพชีวิตของประชาชน มีการพัฒนาการกระจายอำนาจการปกครองจากส่วนกลาง ลงมาสู่ส่วนภูมิภาค และกระจายอำนาจสู่การปกครองท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ในการบริหารงานในระบบประชาธิปไตยได้มีระบบกระจายอำนาจในการปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารตำบลแสนชาติ ตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยร้อย (อ้างถึง กองวิชาการและแผนงานองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ, 2559) พบปัญหาว่า มีการในการประเมินตามแผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (พ.ศ. 2561 - 2565) จุดอ่อน (Weakness) 1) การรวมกลุ่มของกลุ่มอาชีพและเกษตรกรขาดผู้นำที่เข้มแข็ง ขาดเสถียรภาพ 2) การขาดแคลนความรู้เทคโนโลยี บุคลากรที่มีความรู้ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ของชุมชน 3) ประชาชนยังขาดความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาที่เป็นอยู่ และบางส่วนยังหลงอยู่กับอบายมุข และสิ่งมอมเมา 4) เกษตรขาดความรู้ ในการพัฒนา ด้านการเกษตรและการยกระดับคุณภาพการผลิตการพัฒนา ผลิตภัณฑ์ของชุมชน เพื่อการยกระดับจากองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นเทศบาลตำบลในอนาคตโดยมีการพัฒนาเตรียมความพร้อมของการยกระดับครั้งนี้ กลายหลายด้านด้วยกัน ทั้งทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมการสร้างรายได้ของประชาชนด้วยการพึ่งพาตนเองจากการประกอบอาชีพ (อ้างถึง แผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ, 2558)

องค์การบริหารตำบลแสนชาติ ตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด มีทั้งหมด 9 หมู่บ้าน ลักษณะทางภูมิศาสตร์ ตั้งอยู่บนพื้นที่ริมแม่น้ำชี ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ ด้านเกษตรกรรม ปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ มีพื้นที่ 8.5 ตร.กม. มีประชากรทั้งหมด 3,096 คน ความหนาแน่น 367.53 คน/ตร.กม. องค์การหน่วยงานที่ดินนอกจากจะต้องรู้หลักการการบริหารจัดการหน่วยงาน และด้านการพัฒนาแล้ว ยังควรต้องมีคุณสมบัติอื่นๆ ที่จะช่วยส่งเสริมให้ชุมชนที่ดี มีความเจริญก้าวหน้า ครอบคลุมกว้างขวางและรอบด้าน เพื่อที่จะสามารถดึงหลักการที่เหมาะสมมาใช้ได้อย่างถูกที่ถูกเวลาและถูกกับคน คำสอนจากพุทธศาสนาหลักพรหมวิหาร 4 ก็เป็นอีกหนึ่งสิ่งที่ผู้บริหารการปกครองส่วนท้องถิ่นพึงมี เพื่อใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนาชุมชนให้เกิดความสุขร่มเย็น ในการอยู่ร่วมกันของชุมชน ประกอบไปด้วย เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา แต่ละส่วนนั้นสามารถนำมาปรับใช้ในการบริหารได้ดังต่อไปนี้ เมตตา ความปรารถนาให้ผู้อื่นได้รับความสุข ในยามที่ผู้อื่นมีความสุข หน้าที่การงานและชีวิตส่วนตัวดำเนินไปได้อย่างราบรื่น ก็ควรสนับสนุน ส่งเสริมให้พวกเขาได้มีความสุข กับชีวิตอย่างยั่งยืน คอยหมั่นสังเกตและซักถามความเป็นอยู่ของชุมชน จะทำให้พวกเขารู้สึกว่า ผู้นำชุมชนเอาใจใส่และห่วงใยชุมชนจากใจจริง เกิดเป็นความสัมพันธ์ที่ดีที่จะช่วยส่งเสริมให้การบริหารเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ กรุณา ความปรารถนาให้ผู้อื่นได้พ้นทุกข์ ในยามที่ชุมชนประสบปัญหา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาได้รับความเดือดร้อน ผู้นำชุมชนก็ควรจะช่วยยื่นมือเข้าไปให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม บางเวลาและโอกาส ให้ขวัญและกำลังใจชุมชน จากปัญหาผู้ได้รับผลกระทบเดือดร้อน เสมือนว่าผู้นำชุมชนไม่ทอดทิ้งคนในชุมชน มุทิตา ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี อุเบกขา การรู้จักวางเฉย ทำใจเป็นกลาง ไม่ปฏิบัติเอนเอียงด้วยความรักหรือชัง อย่างไรก็ตาม ความหวังดีควรมีขอบเขตและตั้งอยู่บนความยุติธรรม ในยามที่ชุมชนเดือดร้อน ควรยื่นมือเข้าไปช่วยเหลือตามเหตุและปัจจัย

นโยบายของชุมชน จะเห็นได้ว่าหลักพรหมวิหาร 4 นี้สามารถนำประยุกต์ใช้สำหรับผู้บริหาร ผู้จัดการ หรือหัวหน้างาน เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานอย่างมีความสุขและเป็นการสร้างขวัญกำลังใจ ซึ่งจะเสริมสร้างประสิทธิภาพการทำงานให้ดียิ่งขึ้น และยังสามารถใช้หลักการนี้ในการดำเนินชีวิตได้เช่นกัน หากต่างฝ่ายต่างอยู่ร่วมกันด้วยความปรารถนาดีต่อกันเช่นนี้ ที่ทำงานและสังคมของเราคงจะเป็นสถานที่ที่อบอุ่นด้วยความสามัคคี ประองตอง มีความสุขกันทุกฝ่าย (อ้างถึง แผนพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ, 2558)

ดังนั้น การศึกษาถึงประเด็นทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักพรหมวิหาร 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นแนวทางการในการส่งเสริม และสนับสนุนการที่จะวางแผนการยกระดับจากองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ ขึ้นเป็นเทศบาลตำบลแสนชาติในอนาคต เพื่อทราบถึงทัศนคติของประชาชนตามพื้นที่หมู่บ้านมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการงานด้านต่าง ๆ โดยนำหลักด้านการบริหารมาการบูรณาการตามหลักพรหมวิหาร 4 องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และเพื่อนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการดำเนินงานวิจัยนำเสนอแนะต่อตำบลแสนชาติ และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการวางแผนการจัดการ และพัฒนาสู่การยกระดับเป็นเทศบาลตำบล โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงทัศนคติ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการพัฒนาสู่ความเจริญและอย่างยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักพรหมวิหาร 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด
- 2.2 เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักพรหมวิหาร 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามหมู่บ้าน
- 2.3 เพื่อข้อเสนอแนะทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักพรหมวิหาร 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด

3. ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย

- 3.1 ทำให้ทราบถึงระดับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักพรหมวิหาร 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด
- 3.2 ทำให้ทราบถึงผลเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักพรหมวิหาร 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามหมู่บ้าน
- 3.3 ทำให้ทราบถึงข้อเสนอแนะทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักพรหมวิหาร 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หมู่บ้านที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ จำนวน 9 หมู่บ้าน อายุตั้งแต่ 18 ขึ้นไปที่มีอยู่ในทะเบียน

ราษฎรประชากรทั้งหมด 2,525 คน (จากแหล่งข้อมูลองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ, 2566) การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ หมู่บ้านที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ จำนวน 9 หมู่บ้าน (จากแหล่งข้อมูลองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ, 2566) ประกอบด้วยหมู่ 1 เขวาสีใหญ่, หมู่ 2 เขวาสีน้อย หมู่ 3 เขวาสี, หมู่ 4 แสนชาติ, หมู่ 5 บึงโดน, หมู่ 6 แสงแหลม, หมู่ 7 แสงแหลม, หมู่ 8 โนนสวรรค์ หมู่ 9 บึงโดน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 346 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามผู้ตอบแบบสอบถามแบบปลายปิด (Close – ended) เกี่ยวกับปัจจัยส่วนตัวบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ และหมู่บ้าน ตอนที่ 2 แบบสอบถามเรื่องทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักพรหมวิหาร 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภอลังหาร จังหวัดเรตรีอยเอ็ด มีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า มีลักษณะมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยแบ่งระดับของการวัดออกเป็น 5 ระดับ ตอนที่ 3 เป็นคำถามลักษณะปลายเปิด (Open-ended) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแบบสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักพรหมวิหาร 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภอลังหาร จังหวัดเรตรีอยเอ็ด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้วิจัยสร้างตามกรอบที่จะได้ทำการวิจัย โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือตามลำดับ 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักพรหมวิหาร 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภอลังหาร จังหวัดเรตรีอยเอ็ด 2) นำเครื่องมือที่ได้สร้างขึ้นไปขอคำปรึกษาแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงให้ครอบคลุมและเหมาะสมกับกรอบที่กำหนดไว้ 3) นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและครอบคลุมตามแนวทางการสร้างเครื่องมือ 4) หาค่าเฉลี่ยความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาให้คะแนนตามดัชนีความสอดคล้อง 5) นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะเสร็จเรียบร้อยแล้ว แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบปรับปรุงแก้ไข ส่วนวนและการใช้ภาษาให้ตรงตามวัตถุประสงค์และแนวคิด ทฤษฎีของการวิจัยครั้งนี้ 6) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ไปทำการทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลดงสิงห์ อำเภอลังหาร จังหวัดเรตรีอยเอ็ด จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกมีค่ารายข้อเท่ากับ 0.909- 0.920 และหาความเชื่อมั่น (Reliability) 0.918 7) นำแบบสอบถามที่ทำการทดลองใช้และปรับปรุงแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบเป็นครั้งสุดท้าย และขอคำแนะนำการจัดทำแบบสอบถามสำหรับนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาต่อไป

เก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ 1) ประสานงานกับงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยลัยมหายามกุฎราชวิทยาลัย วิทยาลัยเรตรีอยเอ็ด โดยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูลถึงผู้นำในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภอลังหาร จังหวัดเรตรีอยเอ็ด เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลทำการวิจัย 2) ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมด้วยผู้ช่วยในการวิจัย 3) ทำการแจกแบบสอบถาม โดยทำการชี้แจงรายละเอียดของแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างฟังโดยให้เวลาในการ

ตอบแบบสอบถามและนัดหมายวันเวลารับแบบสอบถามกับคืนมาด้วยตัวเอง 4) เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ตอบแล้วทั้งหมดเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าเอฟ (F-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย (Least Significant Difference)

5. ผลการวิจัย

5.1 ระดับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักพรหมวิหาร 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภอร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับมากทั้งโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1) ด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78, SD = 0.735$) ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ การวางแผนบริหารจัดการจัดสรรงบประมาณในการจัดทำโครงการต่างๆ ด้วยความปรารถนาดี รองลงมา คือ การวางแผนบริหารจัดการปฏิบัติต่อผู้มาติดต่อและแนะนำผู้มาใช้บริการด้วยความเมตตา การวางแผนบริหารจัดการมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ และข้อที่มีค่าน้อยที่สุดได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติการวางแผนบริหารจัดการ สนับสนุนผลักดันความก้าวหน้าร่วมกับประชาชนตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

2) ด้านการจัดองค์กร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83, S.D. = 0.813$) ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ การจัดองค์กรบริหารจัดการให้ความช่วยเหลือแก่พี่น้องประชาชนเมื่อเกิดข้อขัดแย้งด้วยความยุติธรรม และเที่ยงธรรม รองลงมาคือ องค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ การจัดองค์กรบริหารจัดการเอาใจใส่ต่อการบริหารจัดการ ไม่ย่อท้อต่อความลำบาก เพื่อแก้ไขปัญหของแก่พี่น้องประชาชนในการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ การจัดองค์กรบริหารจัดการเมื่อประชาชนประสบความเดือดร้อน จะยื่นมือให้ความช่วยเหลือในการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ การจัดองค์กรบริหารจัดการให้การช่วยเหลือประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามนโยบายในการบริหารจัดการ และข้อที่มีค่าน้อยที่สุดได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ การจัดองค์การบริหารจัดการเสียสละความสุขส่วนตน เพื่อทำงานส่วนรวมในการบริหารจัดการต่างๆ แก่พี่น้องประชาชนในการบริหารจัดการ ตามลำดับ

3) ด้านการนำ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72, SD = 0.747$) ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ การนำการบริหารจัดการยินดีที่ปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวมตามนโยบายด้วยความเต็มใจในการบริหารจัดการ รองลงมาคือ องค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ การนำการบริหารจัดการความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติ การนำการบริหารจัดการให้บริการเหมือนกันทุกรายโดยไม่เลือกปฏิบัติในการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ การนำการบริหารจัดการแสดงความยินดีส่งเสริมสนับสนุนแก่พี่น้องประชาชนเมื่อได้รับประสบผลสำเร็จส่วนตนและสังคม การนำการบริหารจัดการเอาใจใส่ต่องานที่ปฏิบัติจนเกิดความสำเร็จในการบริหารจัดการ การนำการบริหารจัดการรับฟังความคิดเห็นของ

ประชาชนในการบริหารจัดการ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การนำการบริหารจัดการให้การสนับสนุนต่อความสำเร็จ ของพี่น้องประชาชนในการบริหารจัดการ ตามลำดับ

4) ด้านการควบคุม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79, SD = 0.778$) ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติการควบคุมการให้ความยุติธรรมในการรับฟังความคิดเห็นของพี่น้องประชาชนในการบริหารจัดการ รองลงมาคือ องค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติสามารถแก้ไขข้อบกพร่องในการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติการควบคุมการบริหารจัดการมีการประเมินกระบวนการบริหารจัดการระหว่างเมื่อมีเหตุขัดข้อง องค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติการควบคุมการบริหารจัดการการควบคุมการบริหารจัดการสามารถวินิจฉัยปัญหาต่างๆ ในการบริหารจัดการไปตามเหตุผลได้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติการควบคุมการบริหารจัดการวางใจเป็นกลาง ไม่เลือกปฏิบัติต่อพี่น้องประชาชนในการบริหารจัดการ ตามลำดับ

5.2 ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักพรหมวิหาร 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามหมู่บ้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการจัดการ และด้านการนำ พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่แตกต่างกัน จำนวน 20 คู่ และด้านการควบคุม ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่แตกต่างกัน จำนวน 15 คู่

5.3 ผลการทดสอบสมมติฐาน ด้วยค่าสถิติ F-test ด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า ประชาชนที่อาศัยในหมู่บ้านที่แตกต่างกัน มีทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักพรหมวิหาร 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ดแตกต่างกันทั้งในภาพรวม และในรายด้าน

5.4 ข้อเสนอแนะทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักพรหมวิหาร 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า 1) การวางแผนบริหารจัดการ การปฏิบัติต่อผู้มาติดต่อและคอยแนะนำผู้มาให้บริการด้วยความเอาใจใส่ เป็นกันเองต่อประชาชนมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติให้สำเร็จ และสนับสนุนการพัฒนาไปสู่ความเจริญก้าวหน้าด้วยความปรารถนาดีต่อพี่น้องประชาชน 2) การจัดการองค์การบริหารจัดการเมื่อชุมชนประสบความเดือดร้อนยื่นมือเข้าให้ความช่วยเหลือไม่เลือกปฏิบัติต่อการปฏิบัติหน้าที่ด้านการบริการต่างๆ อย่างเต็มใจ ในการบริหารจัดการตามนโยบายปฏิบัติด้วยความหวังดีและความกรุณาต่อพี่น้องประชาชนโดยไม่ย่อท้อต่อความลำบาก มุ่งหวังให้ประชาชนในชุมชนเกิดความเข้าใจรักใคร่สามัคคีเชื่อมความสัมพันธ์สร้างขวัญกำลังใจให้กับพี่น้องประชาชนเพิ่มมากขึ้น 3) การนำการบริหารจัดการ การปฏิบัติงานเพื่อประชาชนตามนโยบายด้วยความเต็มใจในการบริหารจัดการปฏิบัติงานเอาใจใส่ โดยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนด้วยความยินดี ส่งเสริมสนับสนุนแก่ประชาชนจนประสบความสำเร็จในการปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความซื่อสัตย์สุจริตไม่หวังสิ่งตอบแทน 4) การควบคุมการบริหารจัดการในการวินิจฉัยปัญหาต่างๆ และแก้ไขข้อบกพร่องในการบริหารจัดการด้วยความยุติธรรม รับฟังความคิดเห็นของประชาชน ตามเหตุตามผลของการบริหารจัดการตามกระบวนการจัดการ และแบบประเมินของประชาชน มีใจเป็นกลางไม่เลือกปฏิบัติต่อประชาชนหมู่ใดหมู่หนึ่งมุ่งเน้นถึงปัญหาความเดือดร้อนเป็นสำคัญในการบริหารจัดการต่อยอดตามนโยบาย เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าในการพัฒนาชุมชนให้เกิดความรักสามัคคีในเขตครองปกครองยิ่งขึ้น

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 จากวัตถุประสงค์การวิจัยที่ 1 เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักพรหมวิหาร 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักพรหมวิหาร 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับมากทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติมีการปฏิบัติงานโดยยึดหลักการบริหาร 4 ประการ ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุม นำหลักหลักพรหมวิหาร 4 ได้แก่ เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา มาบูรณาให้เข้ากับหลักการบริหารจัดการเป็นอย่างดี จึงช่วยสร้างให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับการปฏิบัติอย่างดี และเกิดความพึงพอใจจนมีทัศนคติที่อยู่ในระดับมาก โดยสอดคล้องกับ ปิยะนุช น้อยสุข (2558) ที่ได้ศึกษาเรื่องทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานและกิจการสาธารณะของเทศบาลเมืองบึงยี่โถ ผลการวิจัยพบว่าทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานและกิจการสาธารณะของเทศบาลเมืองบึงยี่โถในภาพรวมของกลุ่ม ตัวอย่างมีทัศนคติอยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับ สุภาวดี ช่อสม (2563) ที่ได้ศึกษาเรื่องทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานด้านการพัฒนาสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลสินเจริญ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี สรุปได้ว่า ประชาชนมีทัศนคติต่อการบริหารงานด้านการพัฒนาสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลสินเจริญ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ศตพล พนิชศักดิ์พัฒนา (2559) ที่ได้ศึกษาเรื่องทัศนคติของประชาชนชาวจังหวัดสกลนครที่มีต่อการบริหารงาน การศึกษาเรื่อง “ทัศนคติของประชาชนชาวจังหวัดสกลนครที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร : ศึกษาในห้วงเวลา ปีพ.ศ. 2559” พบว่า ทัศนคติของประชาชนชาวจังหวัดสกลนครที่มีต่อการบริการงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครอยู่ในระดับมาก รวมถึงสอดคล้องกับ โสมจิราวดี จำปาสิทธิ์ (2563) ที่ได้ศึกษาเรื่องการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลเสาธง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช* สรุปได้ว่า การประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเสาธง ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก

6.2 จากวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักพรหมวิหาร 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามหมู่บ้าน พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่แตกต่างกัน มีทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักพรหมวิหาร 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ดแตกต่างกันทั้งในภาพรวม และในรายด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในแต่ละหมู่บ้านมีระยะทางที่ห่างไกลจากองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ จึงอาจเข้าถึงการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติได้แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากยังไม่พบการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลด้านหมู่บ้านหรือที่อยู่อาศัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักพรหมวิหาร 4 แต่หากค้นพบแนวคิดลักษณะทางประชากรศาสตร์ ด้านที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกัน สามารถส่งผลให้ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการแตกต่างกันได้ โดยสอดคล้องกับแนวคิดของ Chapromma (2017) อ้างอิงในบทความวิจัยของ ปกัศ อุดมธรรมกุล (2563) ที่ระบุว่าประชากรศาสตร์ หมายถึง

กระบวนการศึกษาเกี่ยวกับประชากรและการเปลี่ยนแปลงของประชากรช่วยให้ทราบขนาดหรือจำนวนคนที่มีอยู่ในแต่ละสังคม แต่ละภูมิภาค อาจประกอบด้วยลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไปจนถึงลักษณะที่อยู่อาศัย ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อทัศนคติของบุคคลที่แตกต่างกันออกไป

6.3 จากวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 เพื่อข้อเสนอแนะทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักพรหมวิหาร 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักพรหมวิหาร 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อเสนอแนะแนวทาง การวางแผนบริหารจัดการ การปฏิบัติต่อผู้มาติดต่อและคอยแนะนำผู้มาให้บริการด้วยความเอาใจใส่ และเป็นกันเองต่อประชาชน และมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติให้สำเร็จ การจัดการองค์การบริหารจัดการในการช่วยเหลือประชาชน เมื่อประสบความเดือดร้อน จึงได้ยื่นมือให้ความช่วยเหลือในการบริหารจัดการ โดยไม่ย่อท้อต่อความลำบาก และช่วยแก้ไขปัญหของพี่น้องประชาชน ด้วยคุณธรรมและเที่ยงธรรม การนำการบริหารจัดการ การปฏิบัติงานเพื่อประชาชนตามนโยบายด้วยความเต็มใจ ในการบริหารจัดการเอาใจใส่ต่องาน โดยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนด้วยความยินดี และส่งเสริมสนับสนุนแก่ประชาชนจนประสบความสำเร็จในการปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่หวังสิ่งตอบแทน และไม่หาผลประโยชน์ส่วนตน และการควบคุมการบริหารจัดการในการวินิจฉัยปัญหาต่างๆ และแก้ไขข้อบกพร่องในการบริหารจัดการ ด้วยความยุติธรรมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ตามเหตุผลผลของการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การจัดการ และแบบประเพณีของประชาชน โดยสอดคล้องกับ แนวคิดของ Zimbardo and Ebbesen (1970) องค์ประกอบทัศนคติ คือการ แสดงออกทางด้านความคิด หรือ ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวข้อง สัมพันธ์ กับ ความรู้สึกของบุคคล อาจออกมาในรูปแบบแตกต่างกัน ทั้งในทางบวกและทางลบซึ่งขึ้นอยู่กับ ประสบการณ์ และการเรียนรู้ เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง และส่วนร่วม และสอดคล้องกับแนวคิดของ วิโรจน์ สารรัตน์ (2555) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารไว้ว่ากระบวนการบริหารควรประกอบด้วย 4 ประการ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุม

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

7.1.1 ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการตามหลักพรหมวิหาร 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น จึงควรมีนโยบายส่งเสริมการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ประชาชนมีความพึงพอใจมากยิ่งขึ้น

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

7.2.1 การวางแผนบริหารจัดการ การปฏิบัติต่อผู้มาติดต่อและคอยแนะนำผู้มาให้บริการด้วยความเอาใจใส่ และเป็นกันเองต่อประชาชน และมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติให้สำเร็จ

7.2.2 การจัดการองค์การบริหารจัดการในการช่วยเหลือประชาชน เมื่อประสบความเดือดร้อน จึงได้ยื่นมือให้ความช่วยเหลือในการบริหารจัดการโดยไม่ย่อท้อต่อความลำบาก และช่วยแก้ไขปัญหของพี่น้องประชาชน ด้วยยุติธรรมและเที่ยงธรรม

7.2.3 การนำการบริหารจัดการ การปฏิบัติงานเพื่อประชาชนตามนโยบายด้วยความเต็มใจ ในการบริหารจัดการเอาใจใส่ต่องาน โดยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนด้วยความยินดี และส่งเสริมสนับสนุนแก่ประชาชนจนประสบความสำเร็จในการปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่หวังสิ่งตอบแทน และไม่หาผลประโยชน์ส่วนตน

7.2.4 การควบคุมการบริหารจัดการในการวินิจฉัยปัญหาต่างๆ และแก้ไขข้อบกพร่องในการบริหารจัดการ ด้วยความยุติธรรมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ตามเหตุตามผลของการบริหารจัดการ ตามกระบวนการ การจัดการ และแบบประเมินของประชาชน 8.3 ผู้วิจัยควรศึกษาเชิงลึก โดยการสัมภาษณ์ประชาชนในเขตพื้นที่ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดและแม่นยำถึงทัศนคติ เพื่อให้ทราบปัญหา และอุปสรรคที่แท้จริง และนำผลไปปรับปรุงอย่างตรงจุดมากยิ่งขึ้น และศึกษาถึงปัจจัยด้านอื่นๆ เช่น การรับรู้หลักพรหมวิหาร 4 ของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ เพื่อนำผลมาพัฒนาให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติมีการปฏิบัติงานตามหลักพรหมวิหาร 4 อย่างมีคุณภาพมากขึ้น

7.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

7.3.1 ผู้วิจัยควรศึกษาเชิงลึก โดยการสัมภาษณ์ประชาชนในเขตพื้นที่ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดและแม่นยำถึงทัศนคติ เพื่อให้ทราบปัญหา และอุปสรรคที่แท้จริง และนำผลไปปรับปรุงอย่างตรงจุดมากยิ่งขึ้น

7.3.2 ผู้วิจัยควรศึกษาถึงปัจจัยด้านอื่นๆ เช่น การรับรู้หลักพรหมวิหาร 4 ของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ เพื่อนำผลมาพัฒนาให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติมีการปฏิบัติงานตามหลักพรหมวิหาร 4 อย่างมีคุณภาพมากขึ้น

8. บรรณานุกรม

- จิระพงศ์ เรืองกุล. (2556). การเปลี่ยนแปลงองค์การ: แนวคิด กระบวนการ และบทบาทของนักบริหารทรัพยากรมนุษย์. วารสารปัญญาภิวัฒน์. 5(1). 194-203.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุวิทย์วิทยาสัน จำกัด.
- เบญจมาศ อยู่เป็นแก้ว. (2548). ความหมายการบูรณาการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์นิวัฒนพร.
- ประสิทธิ์ชัย พิบุลรัตน์. (2552). อดีต ปัจจุบัน และอนาคตของ การจัดการความรู้. วารสารการเมือง การบริหารและกฎหมาย. 1(1). 111-132.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). (2544). ความหมายการบูรณาการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). (2538). พุทธธรรม ฉบับปรับปรุงและขยายความ. กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (2548). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพมหานคร : บริษัท เอส.อาร์.พรินติ้ง แมส โปรดักส์ จำกัด.

- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต). (2546). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม**. กรุงเทพมหานคร : บริษัท สหธรรมิกจำกัด.
- พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537. (2537). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 111. ตอนที่ 53 ก. หน้า 11.
- พระราชวรมณี. (2538). **คุณธรรมของนักบริหาร**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระวุฒิชัย วชิรเมธี (ว. วชิรเมธี), (2557). **ทฤษฎีการบริหาร**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิมุตตยาลัย.
- ไพศาล วรคำ. (2554). **การวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม : ตักสิลาการพิมพ์.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2550). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 124 หน้า 1-127
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2555). **พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. กรุงเทพมหานคร : อรุณการพิมพ์.
- ศตพล พนิชศักดิ์พัฒนา. (2559). **ทัศนคติของประชาชนชาวจังหวัดสกลนครที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร**. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกริก.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. **การบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพมหานคร : การเมืองการปกครองท้องถิ่น. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2546). **หาค่าเฉลี่ยเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาให้คะแนนตามดัชนีความสอดคล้อง**. ร้อยเอ็ด : มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ. (2565). **ขับเคลื่อนนโยบายและแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ**. ร้อยเอ็ด : สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ.
- สำนักงานอำเภอจังหาร. (2566). **ข้อมูลสารสนเทศตำบลแสน อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด**. ร้อยเอ็ด : สำนักงานอำเภอจังหาร.

9. คำขอบคุณ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เพราะความอนุเคราะห์จากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยราชธรรมาธิการ และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ สำเร็จได้เพราะผู้วิจัยได้รับความเมตตาจาก พระเมธีวัชรภรณ์, ผศ.ดร. รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยราชธรรมาธิการ ที่ได้เปิดสอนหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์ ขออนุโมทนาขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยลักษณ์ โพธิวรรณ ประธานกรรมการและคณะกรรมการทุกท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัย อีกทั้งเสียสละเวลาในการชี้แนะแนวทางตลอดจนการตรวจแก้ไขจนสำเร็จ ผู้วิจัยขออนุโมทนาขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ พระครูกิตติวราทร, ผศ.ดร. ประธานหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองส่วนท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์ และเป็นพี่ปรึกษาหลัก ที่ได้กรุณาให้แนวคิดข้อแนะนำหลายประการ ทำให้งานวิจัยฉบับนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

พระครูวิริยธรรมคุณ เจ้าคณะอำเภอธรรมยุต และอนุโมทนา/ขอบคุณ นายเหมราช สนศรี กำนันตำบลแสนชาติ นายวินัย โฆษรัตน์ อธิการบดีกองการบริหารส่วนตำบลชาติ ที่ได้กรุณารับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัยและตรวจสอบเนื้อหาวิจัยในครั้งนี้

อนุโมทนา/ขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยลักษณ์ โพธิ์วรรณ ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร.ภาสกร ตอกจันทร์ พ.ต.ต.ดร.พชรเดช เสมานู ดร.เวชสุวรรณ อาจิวิชัย ดร.พรพิมล โพธิ์ชัยหล้า นางหงส์ แก้วกัณหา และนางบานชื่น บุญพรม และญาติโยมวัดป่าแขวงแหลมโนนสวรรค์ ที่คอยอุปถัมภ์ช่วยเหลือในการการศึกษาตลอดหลักสูตร ตลอดถึงชาวตำบลแสนชาติ อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ให้ข้อมูลอย่างเต็มที่ทำให้การศึกษานี้สำเร็จในเวลาอันรวดเร็วและขอขอบคุณผู้ให้ความช่วยเหลืออีกหลายท่าน ซึ่งไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้หมดกรรมการที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้แนวคิด ข้อเสนอแนะหลายประการ ทำให้งานวิจัยฉบับนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

อนุโมทนาขอบคุณคณาจารย์ สาขาการปกครองส่วนท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์ ทุกท่านที่ได้สละเวลาสละวิชาความรู้ ตลอดจนเพื่อนนักศึกษาในสาขา ที่กรุณาให้กำลังใจรวมทั้งความห่วงใยที่มอบให้ผู้ทำการวิจัยมาตลอดในครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน